

LỜI NÓI ĐẦU

Không thể kể hết những gian khó, nhọc nhằn của người thợ điện trong chiến tranh; không thể đếm được những cam go, thách thức của người làm điện thời đổi mới và hội nhập; và không thước nào đo được giá trị kinh tế, chính trị, xã hội mà Điện lực Việt nam mang lại trong suốt 55 năm. Chỉ biết rằng, chúng tôi - những thế hệ làm điện ngày nay thực sự tự hào khi được soi mình trong tấm gương lịch sử phát triển hào hùng của ngành Điện, tấm gương mà hơn nửa thế kỷ qua các thế hệ tiền bối đã dày công vun đắp.

Biên soạn và xuất bản cuốn Kỷ yếu “Điện lực Việt Nam – Đi lên cùng Đất nước”, chúng tôi chỉ với một mong muốn phác họa lại lịch sử ngành Điện từ những ngày tiếp quản Thủ đô; đồng thời khái quát bức tranh đa chiều về ngành Điện Việt Nam với những bước chuyển mình mạnh mẽ trước thời cơ và thách thức lớn trong quá trình đổi mới và hội nhập, được đánh dấu tại thời điểm ngành Điện tròn 55 tuổi, bước vào ngưỡng cửa năm thứ 56 của quá trình xây dựng và phát triển.

Lật từng trang, giở từng phần của cuốn Kỷ yếu, Quý vị sẽ hình dung rõ nét chặng đường hơn nửa thế kỷ của ngành Điện Việt Nam được ghi dấu ấn sâu sắc bằng “Những con số biết nói”, “Những bước ngoặt lịch sử”. Quá khứ, một thời gian khó mà oanh liệt như sóng động hơn qua “Hồi ức những người làm điện”, “Sống mãi cùng thời gian”. Những bước chuyển mình trong mỗi giai đoạn được tái hiện như một thước phim tài liệu chân thực trong “55 năm thấp sáng dòng điện Cách mạng”, “Điện lực Việt Nam đi lên cùng đất nước” và toàn cảnh Điện lực Việt Nam “Trên đường hội nhập” hiện ra như một bức tranh lớn, bừng lên bởi sự sôi động, khẩn trương “Trên những công trình trọng điểm”; lặng lẽ, âm thầm khi “Đến với những người làm ra ánh sáng”; hay đối mặt với mọi hiểm nguy của “Gian nan hành trình vận tải điện”... Tất cả tạo nên một không gian sống động xuyên suốt chiều dài lịch sử ngành Điện lực Việt Nam.

Thông qua những tư liệu chân thực từ các nhân chứng lịch sử và hiện tại; dưới ngòi bút sắc bén, đầy tâm huyết của các nhà lãnh đạo, quản lý, nhà nghiên cứu kinh tế, khoa học, kỹ thuật điện và các nhà báo uy tín trong và ngoài ngành Điện... cuốn Kỷ yếu được xây dựng và hình thành dưới các góc nhìn quản lý và hiện thực hoạt động sản xuất, kinh doanh; ở nhiều giác độ kinh tế, chính trị, pháp luật, xã hội, đời sống... sẽ giúp người đọc có một cái nhìn toàn cảnh, đa chiều về ngành Điện Việt Nam quá khứ và hiện tại. Không chỉ làm nhiệm vụ ghi lại những nỗ lực bền bỉ, thành quả đạt được của giai đoạn này, cuốn Kỷ yếu còn là sự gợi mở quan trọng đầy ý nghĩa cho các bước tiếp theo của lộ trình đưa ngành Điện Việt Nam nhanh chóng hội nhập và phát triển mạnh mẽ trong khu vực và trên thế giới.

Có thể, cuốn Kỷ yếu còn nhiều thiếu sót do tư liệu chưa đầy đủ, rất mong được Quý vị hết sức thông cảm và lượng thứ.

Chân thành cảm ơn sự đón nhận!

BAN BIÊN SOẠN

Sứ mệnh của ngành Điện là

LUÔN PHẢI ĐI TRƯỚC

Hoàng Trung Hải – Phó Thủ tướng Chính phủ

Dù trong hoàn cảnh nào, ngành Điện luôn là một ngành phải đi trước một bước. Đó là một sứ mệnh vẻ vang song cũng vô cùng nặng nề. Nếu như thế kỷ 20 là thế kỷ đất nước ta rửa nỗi nhục mất nước, thì thế kỷ 21 là thế kỷ xoá nghèo nàn lạc hậu trở thành nước mạnh dân giàu. Mục tiêu sớm đưa nước ta ra khỏi tình trạng nước nghèo, kém phát triển cũng là một trong 4 nội dung chính của Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ X. 55 năm qua, ngành Điện đã và đang đảm đương nhiệm vụ có tính chất và mục tiêu thế kỷ. Đặc biệt, trong sự nghiệp xây dựng, đổi mới, CNH, HĐH đất nước hiện nay, vai trò và sứ mệnh của ngành Điện càng được đặt lên hàng đầu.

NHÌN LẠI SAU HƠN NỬA THẾ KỶ

Nhìn một cách hệ thống quá trình phát triển và trưởng thành của ngành Điện 55 năm qua, các thế hệ CBCNV ngành Điện có quyền tự hào, bởi sự nỗ lực và cố gắng vượt bậc của đội ngũ những người làm điện đã tạo nên những thành tựu to lớn và đóng góp quan trọng có tính chất quyết định cho sự nghiệp phát triển kinh tế xã hội đất nước. Từ một gia tài nghèo nàn, lạc hậu sau khi tiếp quản Thủ đô vào tháng 10/1954 với vốn vụn 31,5 MW công suất, sản lượng điện khoảng 53 triệu kWh/năm, đến hết năm 2009 này, tổng công suất đặt nguồn điện cả nước lên tới 19.378 MW (trong đó nguồn điện của EVN chiếm 69,66%, còn lại là của các nguồn bên ngoài), sản lượng điện thương phẩm ước đạt 73 tỷ kWh, đáp ứng cơ bản nhu cầu điện cho phát triển kinh tế và sinh hoạt của nhân dân với tốc độ tăng trưởng cao. Đến hết tháng 6/2009, ngành Điện đã thực hiện rất tốt các mục tiêu công ích, đưa điện đến 100% số huyện, 97,32% số xã và trên 94,67% hộ dân nông thôn, góp phần quan trọng trong việc phát triển kinh tế - xã hội ở nông thôn, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và cải thiện đời sống văn hoá cho đồng bào vùng sâu, vùng xa, miền núi, hải đảo. Tỷ lệ dân có điện ở Việt Nam hiện đã cao hơn so với một số nước trong khu vực có nền kinh tế cao hơn nước ta. Đặc biệt, một trong những bước tiến đáng ghi nhận là mặc dù tốc độ phụ tải tăng cao, đầu tư lớn, hệ thống điện nông thôn ngày càng phát triển... song năm 2008, lần đầu tiên tỷ lệ tổn thất điện năng đã được đưa xuống mức 1 con số (9,21%).

Tính đến nay, ngành Điện đã xây dựng đưa vào vận hành thành công nhiều công trình nguồn và lưới điện, đặc biệt công trình đường dây 500 kV hai mạch liên kết lưới điện 3 miền và công trình Thủy điện Sơn La được coi là những công trình thế kỷ của đất nước, được Đảng, Nhà nước và nhân dân đánh giá cao cả về quy mô, tầm quan trọng, hiệu quả và tính cấp thiết. Là một trong những đơn vị có giá trị đầu tư xây dựng cơ bản cao nhất trong các ngành kinh tế cả nước, những năm qua, mặc dù gặp nhiều khó khăn, nhưng ngành Điện đã rất cố gắng trong việc thu xếp vốn để đảm bảo đầu tư đáp ứng yêu cầu tăng trưởng phụ tải. Ngành Điện đã và đang có những bước chuyển mình mạnh mẽ, với tốc độ chưa từng có trong lịch sử phát triển của ngành, khi cùng lúc triển khai xây dựng và

đưa vào vận hành hàng trăm công trình nguồn và lưới điện đồng bộ với khối lượng đầu tư hàng trăm nghìn tỷ đồng.

Song, cần khẳng định, sự lớn mạnh của ngành Điện không chỉ thể hiện trên giá trị tài sản, công suất, sản lượng điện, số lượng và quy mô các công trình... mà giá trị to lớn còn được khẳng định ở chính sức mạnh nội lực trí tuệ được tích lũy và chắt lọc qua bao thế hệ. Trải qua những hiểm nguy để bảo vệ dòng điện trong giai đoạn chiến tranh; đối mặt với gian khó, nghèo nàn của thời kỳ khôi phục đất nước và đến nay lại liên tục xoay vần với những thách thức của đổi mới, phát triển, hội nhập... những cán bộ, công nhân ngành Điện đã được tôi luyện và dần tự khẳng định mình, thể hiện rõ bản lĩnh và năng lực khi từng bước làm chủ máy móc, vận hành cho đến tư vấn, xây dựng và quản lý, công nghệ... Những công trình đường dây, nhà máy điện, các sản phẩm thiết bị, máy biến áp vv... mang thương hiệu Việt với hiệu quả rõ rệt về kinh tế, chất lượng, tiến độ lần lượt ra đời là minh chứng cho năng lực, trí tuệ, tinh thần học hỏi, ý chí thông minh và tinh thần của đội ngũ cán bộ, kỹ sư, công nhân ngành Điện.

ĐỂ XỨNG ĐÁNG VỚI SỨ MỆNH

Phải nói rằng, những nỗ lực của các cán bộ, công nhân ngành Điện nhiều năm qua, đặc biệt trong bối cảnh nền kinh tế đất nước lúc thăng khi trầm, song vẫn đạt được những kết quả khả quan là rất đáng ghi nhận. Huân chương Sao vàng cao quý ngành Điện được trao tặng cách đây tròn 5 năm, trong dịp kỷ niệm 50 năm ngày Truyền thống đã chứng tỏ sự quan tâm, ghi nhận của Đảng và Nhà nước đối với những đóng góp của ngành. Dấu mốc quan trọng đó không chỉ làm rạng rỡ những trang vàng trong lịch sử phát triển vốn đã nhiều bước ngoặt của ngành, đồng thời cũng là bệ phóng để Điện lực Việt Nam tiếp tục bước những bước táo bạo và năng động hơn như chuyển đổi mô hình quản lý từ tổng công ty thành tập đoàn, phát triển mạnh các lĩnh vực kinh doanh mới, hình thành thị trường điện, đẩy mạnh cổ phần hoá và sắp tới là tái cơ cấu ngành Điện...

Mặc dù vậy, để xứng đáng với sứ mệnh của ngành Điện là luôn phải đi trước thì không chỉ dừng lại ở đó, ngành Điện còn phải cố gắng nhiều hơn nữa, phát huy những ưu thế sẵn có và đặc biệt là kịp thời khắc phục những tồn tại, hạn chế. Với vai trò chủ đạo trong việc cung ứng điện cho đất nước phát triển, Tập đoàn Điện lực Việt Nam phải tập trung đầu tư nguồn và lưới điện đáp ứng tiến độ và chất lượng theo các Quy hoạch phát triển điện lực quốc gia, đồng thời phải quan tâm phát triển lưới điện nông thôn, để phấn đấu đến năm 2015, 100% số hộ dân nông thôn trên cả nước có điện. Bên cạnh đó, cần chuẩn bị các yếu tố cần thiết để đảm bảo vận hành thị trường điện và giá điện theo cơ chế thị trường thành công. Ngoài ra phải nâng cao chất lượng cung cấp điện, chất lượng dịch vụ, sản phẩm, cho đến chất lượng các công trình, và quan trọng nhất là cần liên tục củng cố và nâng cao chất lượng trình độ quản lý và lao động – đó là yếu tố có tính chất quyết định đến sự phát triển bền vững và lâu dài, đặc biệt đối với một ngành kinh tế kỹ thuật có bề dày lịch sử và truyền thống vẻ vang như ngành Điện.

55 năm đã qua, những ghi nhận của Đảng và Nhà nước và sự tin cậy của nhân dân đối với ngành Điện sẽ là nền tảng vững chắc để ngành Điện tiếp tục xây dựng những ngôi nhà cao hơn nữa. Song, những năm tiếp theo sẽ còn vô vàn những thách thức, đòi hỏi những nỗ lực rất lớn của CBCNV ngành Điện. Đảng và Nhà nước đặt niềm tin vào ngành Điện, do đó, nhiệm vụ của ngành Điện là cần phải phát triển nhanh, cần phải thực hiện sứ mệnh đi trước, nhưng tuyệt đối không thể thiếu tính bền vững. ■